

Kmetijski list

Glasilno „Samostojne kmetijske stranke za Slovenijo“.

Izhaja vsak četrtek.
Naročnina:
 ceoletno Din 12.50
 pololetno Din 6.25
 Posamezna številka Din 0.50

**Kmet, pomagaj si sam,
 in svoje stališče v državi
 uravnavaј si sam!**

Inserati:
 1 mm inseratnega stolpca stane za:
 male oglase Din 0.25
 uradne razglase Din 0.40
 reklame Din 0.50

Uredništvo in upravnništvo lista je v Ljubljani na Kongresnem trgu št. 9 (nasproti dvorca).

Soja načelnštva SKS.

ne bo v ponedeljek dne 10. julija, temveč
 šele v ponedeljek dne 17. julija 1922.
 ob 9. uri dopoldne v Ljubljani na Rimski
 cesti pri Mraku.

„Naši samostojni.“

Pred svojim velezasluženim koncem je čutila Peskova «Jugoslavija» potrebo, se z ignorantskim in nepoštenim člankom o SKS. še enkrat prav temeljito blamirati. Vse tisto, kar so si izmislili klerikalci, kar so si domišljali demokrati, kar je zloba in nevednost naklepala o naši stranki, je združil neznani članek v bujno duhteč šopek ter ga serviral svojim romanskim čitateljem pod naslovom «Naši samostojni».

Ne izplača se sicer, z mrtvimi se prerekati, nova «Jugoslavija» nima namreč s Peskovo, kakor upamo, prav nobene skupnosti, in bilo bi zato najbolje, da bi pustili Peskovi «Jugoslaviji» veselje, ker nas je prav salamensko «zdelala». Dasi pa so vsi argumenti Peskove «Jugoslavije» skrajno naivni in ignorantski, da ne rečemo kaj drugega, se dobi vendar celo dosti visoko postavljenih kulturnikov, ki prav radi ponavljajo te neumnosti ter v otročji bahavosti vseznania smešijo eno najidealnejših gibanj slovenskega kmeta. Zategadelj bomo podali kratek in morda tudi sočen odgovor.

Peskova «Jugoslavija» modruje o SKS. takole:

Ker je konec demokratov (zaradi «poslanih» g. Kamenarovića) mora biti tudi konec SKS., češ, da je le veja demokratske stranke. Mi ča smo nastali iz povojnega razpoloženja in kombinacije drja. Žerjava. Bili smo jezni na drja. Šusteršiča in smo zapustili zategadelj SLS., če-

prav je le-ta «obračunal» z doktorjem Šusteršičem. Tako se je pričela ustanavljati stranka, ki si je naredila ime samostojna. Toda stranke se razvijajo počasi, mi pa smo hoteli stopiti takoj v boj — a čujte samo! — z najmočnejšo stranko (kakšna predrznost!). In čeprav nismo mogli izbirati voditeljev, smo dobili vendar preveč mandatov, tudi če bi že obstojali deset let. Takoj po volitvah pa se je seveda pokazalo, da je vsa naša stavba od muh. Naši voditelji kmeta sploh poznali niso (ali slišite, tovariši, ki ste pri Lojdu ustanovili SKS.!). Prišli so k nam samo, da dobi eden poslaništvo, drugi pa ministrski fotelj. Naša sreča je bila, da nismo imeli v volilnem času prav nobenega programa, kajti tako volilci vsaj niso mogli dati poslancem nobenih direktiv. In na ta način je prišlo, da so hodili poslanci svojo pot, volilci pa svojo. Poslanci so šli v vlado, ker so videli, da so prvič in zadnjič poslanci, narod pa se je obrnil od njih. In če pride danes poslanec na shod, se mora obdati z orožniki, da more govoriti. Proti koncu vsega tega modrovanja pa pride tale zabela: «Sicer je gotovo, da se ne bo dala pri nas nikdar ustvariti velika samostojna kmetijska stranka, ki bi ji bila baza (temelj) samo agraren program; ker takih velikih (kakšnih?) kmetov pri nas ni, vendar ni bila napačna misel (torej vendar ne!), da se ustanovi nova stranka, ki bo res-

kmetijska, to se pravi, da bo naš kmet delal svojo politiko, ker do zdaj je delal žalibog politiko drugih. Taka stranka pa seveda naša nikdar ni bila in ne bo in zato izginja s svojim praviim očetom (drjem. Žerjavom)».

Kolikor trdite, toliko neresnic, in kolikor besed, toliko neumnosti!

Grda neresnica je, da bi ustanovil SKS. dr. Žerjav. Ze pred preobratom se je pričelo med zavednimi kmetovalci gibanje za ustanovitev samostojne kmetijske stranke. To gibanje je bilo razširjeno tako med naprednimi kakor tudi med klerikalnimi kmeti. Šusteršičev poizkus nove kmetijske stranke je za to najzgovornejši dokaz. Sicer pa je vsakemu političnemu nealfabetu znano, da je obstajalo tako gibanje tudi pred vojno. V tem oziru je pač najbolj znan Mrmoljev poizkus na Gorškem, ki je deloma tudi uspel. In na isti račun je treba zabeležiti tudi Ježovnikov uspeh pri državnozbornih volitvah. Enako gibanje po samostojni kmetijski stranki je bilo opaziti tudi v ujetništvu in v nekem taborišču je prišlo celo do take organizacije. Kmetijsko gibanje je bilo torej dobro pripravljeno in je zato po preobratu udarilo na plan z elementarno silo. In zato smo imeli tudi «predrznost» stopiti v boj z najmočnejšo stranko, ker nismo mi nikdar stremili za tem, da postane kakšna brezpomembna stranka v stilu narodnih socialistov, temveč vladajoča stranka. Večina v državi tvori kmet in kmetu gre tudi vlada. To je naše geslo že od nekdaj! Govorjenje o prevelikem številu priborjenih mandatov torej ni nič drugega kakor prav neslana neumnost.

Pribiti pa je treba tudi, da SKS. ni ustanovil nihče drug kot samo kmetje. Ni se sanjalo dr. Žerjavu o SKS., ni še modrovala «Jugoslavija» o kmetiskem gibanju, ko je bila SKS. že trdno ustanovljena. In kakor med njenimi ustanovitelji, tako so bili tudi med njenimi voditelji

samo kmetje. Ker nam je kvalificirane poslance reakcionarni volilni red usilil, zato smo morali kandidirati tudi doktorje. Katerega smo si izbrali, pa je naša stvar, čeprav vemo, da bi tudi marsikateri cenjenih gospodov doktorjev pri «Jugoslaviji» prav rad sprejel mandat od nas.

Več kot smešno je govoriti o naših poslancih, češ, da ne poznajo kmeta, ko so vendar vsi kmetovalci. Na to neumnost sploh ne odgovarjamo.

Kar se tiče drja. Vošnjaka, je treba pibiti, da je bil on kot delegat na mirovni konferenci že v rangu poslanika, da ni torej s tem, ker je dosegel poslaniško mesto v Pragi, čisto nič avanziral. Če bi nevedni članek Peskove «Jugoslavije» le malo poznal naše gibanje, bi se moral sam sebi smejeti, ker trdi, da je kandidiral tovariš Pucelj le zaradi tega, da bi postal minister. Takih skrbi SKS. ob svoji ustanovitvi prav gotovo ni imela. Ker je predpostavala napačna, zato je seveda tudi napačen zaključek. Naši poslanci se svojim volilcem niso odtujili, temveč so ozko navezani nanje, zakaj pri nas odločuje glede vseh važnih vprašanj ljudstvo samo in nikdar ne posamezniki. Narodnosocialistični stranki ne bi škodovalo, če bi se tudi ona ravnala po tem načelu.

Da morejo govoriti naši poslanci le pod zaščito orožništva, je navadna klerikalna laž, ki se ne zmanjša s tem, če jo ponavlja «Jugoslavija».

Diskvalifikacija novinarja pa je, če novinar po štiriletnem obstoju SKS. še ne ve, zakaj se imenuje stranka samostojna in kmetijska stranka. Mi smo samostojni, ker smo za samostojno politiko, in kmetijski, ker zbiramo vse podeželje, kmeta prav tako kakor kmetkega delavca. Modrovanje Peskove «Jugoslavije» je zaradi tega le sramotna ignoranca.

Slednjic pa še besedo na račun naše «brezprogramnosti». Dasi so stvo-

riili SKS. zgolj kmetje, ima stranka vendar tako jasno izdelan program, kakor ga nima kmalu kakšna druga stranka, zlasti pa ne narodni socialisti, ki še do sedaj niso zmogli zvežiti dvoje nasprotij v eno enoto. Zato bi bilo bolje, če bi skrbela Peskova «Jugoslavija» za svoj program in prebrala našega, ki je natisnjen vsakomur na razpolago, potem pa šele lagala o naši «brezprogramnosti».

Nič se ne čudimo, če nam prokuje Peskova «Jugoslavija» skro-rjšen konec, dasi včasih ni bila tega mnenja. Pred volitvami leta 1920. je imela včasih za nas prav lepe besede ter nas je hvalila, da smo bili kar v zadregi. Pa tudi še v zadnjem času so se nam prijazno približevali vodilni ljudje pri Peskovi «Jugoslaviji» ter hoteli stopiti z nami v prav prijateljske odnose. Ali je izšel infamen članek proti nam spričo tega, ker nismo bili njih prijazni vabam dostopni? Zgodovina Peskove «Jugoslavije» bi dala za to domnevo dovolj dokazov.

Zavedamo se dobro, da sovražijo prav vse meščanske stranke naše gibanje. Peskova «Jugoslavija» je podala za to nov dokaz. Prav zaradi tega pa tudi vemo, da ne smemo zapupati nikomur in da tiči naša sila v nas samih. Zategadelj zidamo le nase, zaradi tega gremo premo po svoji poti naprej, zato se podajamo v boj tudi z najmočnejšimi, zakaj zadosna je naša sila za vsak boj in za dosego vsake zmage!

Danes smo priložili položnice za vse one naročnike, ki jim je potekla naročnina z mesecem junijem. Prosimo, da vsak naročnik naročnino po možnosti takoj obnovi.

Inž. Čiro Jeglič:

O upravi v kmetijskem gospodarstvu.

Nekje sem bral to-le primero: Kmetija je podobna uri: njeno kolesje so posamezne vrste poljedelstva (pridelovanje žita, krme, okopavin itd.), živinoreje in kmetijskih obrti. Delo in vložki obratnega kapitala so pa sredstva, ki gonijo kolesje v tej uri. Če naj ta ura dobro gre, mora vladati v njej popoln sklad, vsako kolesce mora biti na svojem mestu, biti primerno veliko in njegovi zobci morajo točno, brezhibno poprijemati sosednje kolesce. Kmet, ki ne pozna ustroja te ure, ki ne ve, kdaj in kako se navija, in ki ne zna računati, tak gospodar tudi ne more vedeti za vse one usodne, kritične trenutke, ki jih ta ura prikazuje: če kolesje ni v redu, če je pokvarjena vzmet (pero), ne pomaga nobeno navijanje več.

Na nekem posestvu je lahko n. pr. krasno razvito sadjarstvo, izvrstno čebelarstvo, po najmodernejših zahtevah urejeno mlekarstvo, do popolnosti dotirana živinoreja — in vendar kmetija hira. Dotični kmet je lahko izredna sila v tehniki neke stroke, toda slab gospodar. Pri vsaki proizvodnji (produkciji) moramo torej razlikovati dve strani, dve težnji, dva momenta: tehnični in ekonomski (gospodarski) moment. Tehnični moment gre za tem, da postane produkt čim porabnejši, čim sposobnejši za nadaljnje predelovanje ali za neposredno uporabo (konzum). A

ekonomski moment si prizadeva, da bi dobil proizvod čim večjo vrednost, da bi se torej dosegel čim večji dobiček iznad onih stroškov, ki so potrebni za proizvodnjo dotičnega predmeta. Tehnika in ekonomika se morata torej medsebojno podpirati. Ako uspeva proizvodnja v tehničnem pogledu, tedaj govorimo o **produktivnosti**, ako pa se posreči v gospodarskem pogledu, govorimo o **rentabilnosti**. Produktivnost je torej isto kakor stvarni uspeh proizvodnje, a rentabilnost pomeni dobičkanost produkcije.

Z narodnogospodarskega stališča mora biti cilj slednje proizvodnje: **čim večja produktivnost, združena s čim večjo rentabilnostjo**; ali drugače povedano: država mora gledati na to, da se čim več proizvaža, a da ima pri tem dotični, ki proizvaža (producent), čim večji trajni dohodek. Mora se torej doseči neko soglasje, sklad med koristimi posameznega producenta in koristmi za narod sploh, med privatnogospodarskimi in narodnogospodarskimi koristmi. In da se udejeviti tako soglasje med interesi kmetijskega stanu in koristmi celokupnega naroda v naši izrazito poljedelski državi, to je za nas najvažnejša naloga, ki kliče na nujno rešitev.

Rekli smo, da je lahko kako gospodarstvo v posameznih svojih delih, v posidnih strokah tehnično brez hibe in popolno, ali da se ti deli med seboj ne ujemajo «štímajo», da ne tvorijo skladne, življenja sposobne celine. Gospodarstvo je živo telo, ki lahko izgine, če ne dobiva

dovolj zdrave krvi, če opeša srce, če izgubi en del tega telesa svojo delovno sposobnost. Gospodarstvo je stroj, ki je na škodo svojemu gospodarju, če ni dobro sestavljen: če stroja ne neguješ, ne mažeš, nastane nepotrebno trenje in porata dragocenih moči.

Taka vprašanja o ureditvi, nadzoru in vodstvu kmetijskega gospodarstva tvorijo najvažnejše in najtežje naloge kmeta gospodarja. Pouk o obdelovanju polja, o vzgajanju kmetijskih rastlin, nauka o živinoreji itd. nam samo povedo, na kateri način lahko dvignemo produkcijo, kako zvišamo množino svojih pridelkov. Ali kmet se mora prilagoditi tudi drugim višjim silam, gospodarskim ozirom, zahtevam rentabilnosti, ki so čisto močnejše od vseh lepih hodril kmetijske tehnike. Prvo načelo, ki mora voditi slednjega naprednega gospodarja, je vprašanje: **ali se mi izplača pri danih razmerah, da n. pr. vpeljem na svoje posestvo to in to novo pasmo mlečnih krav, da opustim vitel (gopelj) in si nabavim motor, da si kupim lastno centrifugo, kakršne imajo združne mlekarne, da gnojim z umetnimi gnojili samo, da zvišam pridelok, in ne glede na njih ceno in ceno pridelkov? Nauka, ki tako presoja vse tehnične mogočnosti z gospodarskega stališča, ki nas torej navaja na ekonomsko mišljenje, se zove upravna nauka.**

Kmetijska uprava ima torej nalogo, da črpa čim večji trajni dohodek, iz nekega zemljišča. Ona presoja dane prirodne

razmere, kakovost tal in podnebja, gospodarski položaj dotičnega posestva (prometne, prodajne razmere, ceno delovne moči in kapitala v dotičnem kraju itd.), koliko denarja in obratne glavrice je na razpolago, sposobnost in izobrazbo delavcev; vsem tem razmeram in činiteljem je treba prilagoditi ustroj kmetije ter izbrati in gojiti na dotičnem posestvu samo one stroke in načine kmetijske produkcije, kateri v resnici ugodno vplivajo na uspeh, dobičkanost gospodarstva. **V upravi se torej zrcali in očituje najodličnejša stran kmeta gospodarja, njegova ekonomska sposobnost, njegov poslovni luh in njegova trgovska spretnost.** Ribiška barka na razburkanem morju ne potrebuje samo neumornih veslačev, nego tudi voščega, spretnega krmarja. In danes, v teh hudih časih borbe za obstanek, burka morje življenja! Kdor ne dela in ne zna, utone in zgine brez sledu v valovih življenja. Previden, spreten krmar pa more biti samo «študirani» kmet!

In to sem hotel poudariti v tem članku. Vsi vemo, kako bogata je naša država na mrtvih kapitalih. To mrtvo bogastvo more tehnika' polživiti — samo pod vodstvom razboritega upravnega duha. Pa se vprašaj, koliko mrtvega kapitala leži še v tvojem posestvu, v tvoji zemlji, in koliko nepotrebne potrate, ki tudi terja svoje obresti, ovira zdrav razvoj, krepak razmah tvojega gospodarstva! Seveda dobra uprava je nemogoča brez računa. Kmet, ki se boji računati, ki mu

je zopno premišljevanje o številkah, ni napreden kmet! Saj je res, da tudi brez najskromnejšega knjigovodstva se dandanes naši kmetje dosežajo včasih lepe dobičke, kmetujejo po starovernih običajih, prezirajoč vse študirane kmete, toda nje le prirojena skrajna varčnost rešuje pred izgubo. To starokopitno, neproduktivno «skopuštv» se bo prej ali slej spričo pomanjkanja in revščine zadušilo. Večinoma vodijo naši kmetje vse svoje knjigovodstvo še samo na vratih kašte ali na skednju: tam «namalajo» s kredo kakšne križe in kvedraste številke, pa si mislijo: «Aha, že vem!» Toda ne vedo in ne vodijo računa o marsičem, kar je mnogo važnejše in usodnejše za gospodarstvo nego majhen merik pšenice.

Naloga naših kmetijskih šol in kmetijske prosvete mora biti predvsem tudi ta, da izobrazijo in izvežbajo našega seljaka v **gospodarskem mišljenju**. Skrbno šolan upravni duh, računska spretnost in previdnost bo prerodila dušo našega kmeta, jo podžgala in ojačala, da je ne bodo mogle ukloniti ne prirodne sile, ne peza umetno stvorjenih paragrafov. Tak kmet bo res na svoji zemlji svoj gospod. In armada takšnih naših naprednih, življenja sposobnih kmetov bo rezerva, ki je ne bodo mogli premagati vsi sovražniki naše domovine. Zapomnimo si, da za nas danes še izdaleka ni tako pereče vprašanje o razdelitvi zemlje kakor je pereče in važno vprašanje o izobrazbi kmetijskega stanu! O tem pa morda drugič kaj več.

Vsak pameten kmet gleda na to, da se njegovo gospodarstvo dosledno izboljšuje.

Mi in klerikalci na Štajerskem.

Z vztrajno in najsirovejšo hujskarijo se je posrečilo klerikalcem precej premošiti javno mnenje v mariborski oblasti, čeprav je njih lažnivost jako izpričana in čeprav so njih grehi zelo težki. Zategadelj je treba, da podkrepimo to dejstvo s kratko pripodobo.

Opetovano smo že naglašali, da klerikalni stranki ni za blaginjo naroda, temveč le za najbolj grobo izkoriščanje naroda, kar je sijajno dokazal njen bivši vojvoda — doktor Šusteršič.

Po ogromni večini sestavljajo SLS. kmetovalci, o vseh važnih vprašanjih pa odločajo meščani. Kmetijski glas ima veljavo le ob volitvah, potem pa je brez cene. In čisto naravno! Kakor se hlinijo klerikalci kmetu, češ, da so njegovi edino pravi prijatelji tako se hlinijo tudi tvornikemu delavcu uradniku in kapitalistu. Nemogoče pa jim je resnično delati za vse, vsled česar ne delajo za nikogar.

SKS. pa vabi v svojo sredo le one, ki žive od poljedelskega dela in katerih koristi so ozko zvezane s kmetom. Zato zastopamo le kmetovalčeve koristi, zato smo vedno tam, kjer gre boj za podeželske koristi, zato branimo le kmetovalce, kmetškega delavca in podeželskega obrtnika. Prav zaradi tega pa tudi uspevamo. Samo mi in nihče drug ni rešil kmeta in deželana pred gospodarskim polomom! Ta ponosni stavek moremo napisati brez vsega. Mi smo odpravili maksimalne cene kmetiskim pridelkom v mestih, mi smo odpravili meščanska sodišča za pobijanje draginje, ki niso bila nič drugega kot sodišča za gospodarsko pobijanje kmetovalca. Mi smo priborili svoboden izvoz živine in privabili laške trgovce na naše sejme. Mi smo odpravili prepoved klanja telet, mi smo obvarovali kmeta pred davkom na poslovni promet, mi smo dosegli, da je kmetovalec prost plačevanja takse na vozila, in samo mi smo obvarovali slovensko podeželje pred milijoni in milijoni davčnih bremen.

Ker so naši uspehi tako nesporni, zato se klerikalci niti ne upajo nastopiti proti nam v odkriti in pošteni borbi. Klerikalci se boje pravice; oni so potvorili narodni pregovor: „da se resnica prav spozna, je treba čuti oba zvona“ v rek: „da se resnico ubije, je treba ubiti nasprotnikov glas“. Zaradi tega priganjajo na naše shode z vinom opite ljudi, zaradi tega je mogoča taka sramota, kakršna se je pripetila v Kozjem, kjer je pijani kaplan Krušič divjal kot poulčna baraba, zato divjajo na shodih, da bi ubili glas resnice. In potem se še hvalijo, češ: samostojni ne morejo govoriti na shodih.

Mi pa pravimo: Če je vaša politika dobra, če so vaši nameni čisti, če je vaše delo pošteno, čemu vam je treba potem razbijati shode in zakaj ne poizkusite, da bi nas s prepričujočo in resnično besedo razglašili pred ljudstvom, zakaj se zatekate k nasilju? Kdor ima čisto vest se ne boji stvarnega pogovora.

Naše ljudstvo, ki je dosti boljše, kakor mislijo o njem klerikalci, pa vedno bolj izpregleduje zgrešenost klerikalne politike. In prav naši shodi, o katerih ponesrečenju lažete kar na debelo, pripomorejo največ, da loči ljudstvo plevelj od pšenice, odnosno obsodi vas. To se je na nešteti shodih že očitno pokazalo in poslancu Zebotu bo večno žal, da je hotel v Št. Lenartu z nasiljem onemogočiti naš shod. Vsi trezni in pametni besedi dostopni kmetovalci so namreč poslušali in potem strme spoznali klerikalno škodljivost.

Ker so klerikalci to tudi sami spoznali, zato so prenehali trenutno z razbijanjem shodov; ampak poleg tega so tudi spoznali, da „Kmetška zveza“ ne vleče več tako kot prej in prepričali so se, da ljudstvo uvideva, da „Kmetške zveze“ sploh ni, temveč da obstoji le „kmetška zveza“ za obvladanje kmetovalca. To spoznanje pa raste spričo našega osvobodilnega dela, ki ogroža vedno bolj in bolj obstoj klerikalnih korit, kar je spravilo klerikalce čisto iz ravnotežja, da so vsi besni pozabili na vse pomisleke pameti ter pričeli z besnim napadanjem na naših shodih.

Toda vse zaman! Vaša sleparija se bliža svojemu koncu. Na Kranjskem vam bo zadal smrtni udarec Šusteršič in tudi na Štajerskem vas

bo doletela ista usoda, ko bo ves narod zvedel, da „Kmetške zveze“ ni več, kar je priznal sam njen predsednik, poslanec Brodar.

Delajte, karkoli hočete, in besnite, kakor vam drago! Ker je na naši strani pravica in z nami resnica, zato se bliža nevzdržno vaš konec, pred katerim vas ne obvaruje razbijanje shodov, še manj pa umazana pisava vaših listov. In tudi izrabljanje vere s pomočjo „katoliških“ shodov ne bo pomagalo.

Še imamo, hvala Bogu, dosti časa, da še pred volitvami razložimo narodu vse vaše grehe, ki jih je od dne do dne več in ki vas bodo strli popolnoma. Da se pa zgodi to čim prej, idite, tovariši, ki vam je dal Bog dar govora in ki ljubite svoj stan, med ljudstvo, med narod in s povzdignjeno glavo v boj za Staro pravdo!

Naša shoda na Dravskem polju.

Dne 25. junija sta bila shoda SKS. v Št. Lovrencu na Dravskem polju in v Št. Vidu pri Ptujju. Obeh shodov se je udeležilo domače prebivalstvo v odličnem številu in oba shoda sta sijajno uspela.

Zlasti zanimiv pa je bil shod v Št. Lovrencu, katerega so hoteli klerikalci razbiti. Ze teden dni poprej je pripravljali tla za klerikalno razbijanje shoda znani profesor Vesenjaj, ki je bil včasih kot Plojevec sicer hud nasprotnik klerikalcev. Toda časi se izpreminjajo, zakaj se ne bi tudi posamezniki. Tako je g. Vesenjaj kot pravi „kulturni delavec in vzgojitelj mladine“ z vne- mo agitiral pri svojih pristaših, naj razbijajo Pucljev shod, njega samega pa naženejo.

Hujskaško delo g. Vesenjaja je imelo delen uspeh. Klerikalci so res prišli na shod in ga hoteli motiti. Zlasti se je pri tem odlikoval neki g. Beranič, ki se je pa pozneje sam sramoval svojega početja ter se izgovarjal, da ima hudo razburljivo kri.

Na shod je prijadral tudi sam g. župnik in čital iz „Slovenskega Gospodarja“, kakor da bi bila ta obrekljiva kunjja evangelij. Pa so ga skoraj opozorili, da je na shodu naka- je utihnil in besedo je povzel tovariš minister Puclj.

V dveinpolurnem govoru je razložil tovariš minister na temeljit način naš notranji in zunanji položaj. Ustava smo morali izglasovati, ker je ustava temelj reda v državi. Tisti, ki nič nima, se seveda lahko igra z ustrojem države, ne tako pa kmetovalec, ki ima zemljo, katero more ukoriščati le tedaj, če vlada v deželi varnost.

S posebnim odobravanjem pa so sprejeli zborovalci izvajanja tovariša ministra glede gospodarske politike SKS. Ker ima naša država preveč vina, zato je bilo potrebno obvarovati naše vinogradnike pred tujo konkurenco. S prepovedjo uvoza laškega vina se je to doseglo. Ne zadostuje pa, da se obrani kmetovalca pred tujo konkurenco, ampak treba je tudi poskrbeti za izvoz kmetiskih pridelkov in zlasti živine. V tem oziru je bila kronana politika SKS. s polnim uspehom. Razveljavila se je po klerikalnih izdanih prepoved klanja telet, dovolil se je izvoz živine in silno se je znižala izvozna carina na živino. Le na ta način je bilo mogoče, da so se cene živini kljub lanskim strahoviti suši dvignile, ne pa znižale, česar se je bilo bati. Vsi zborovalci so pritrjevali gospodarski politiki SKS. razen nekega klerikalca Forstnarčiča, ki je hotel govoriti proti izvozu živine. Toda ogorčeni klici vseh zborovalcev so mu preprečili vsako besedo.

Tovariš minister je zatem govoril o naši bodoči davčni politiki. Po vsej državi se morajo plačevati enaki davki, kajti vsi državljani smo enakovredni in enakoveljavni. Zaradi tega je nastopila SKS. za izenačenje davkov ter tudi dosegla, da je vlada na to pristala.

Silno vroče je postalo klerikalcem, ko je pričel govoriti tovariš minister o vojaškem zakonu, kajti v tem oziru so grehi klerikalne stranke vnebovpijoči. SLS. je zakrivila, da se je uveljavil srbski vojaški zakon za vso državo, in njena žalostna zasluga je, če služijo dandanes naši fantje v Albaniji in Macedoniji. SKS. pripada sedaj težavna naloga, da popravi, kar so zagrešili kleri-

kalci. Z novim vojaškim zakonom, ki bo prinesel ljudstvu znatne olajšave, se bo to doseglo. V zvezi z vojaškim vprašanjem se je dotaknil tovariš minister tudi Vraglovcev. SKS. se je zavzela odločno za njih odpoklic ter tudi dosegla, da se je v dvanajstih črtal kredit zanje. Kdo pa je bil tisti, ki je glasoval proti tem dvanajstinam? Bili so klerikalci! Navzočni klerikalci so bili spriče tega odkritja naravnost konsternirani. Z glasnim odobravanjem so nagradili zborovalci jasni govor tovariša ministra Puclja ter pritrjevali politiki SKS.

K besedi se je oglasil nato g. župnik, ki se je pritoževal nad nizkimi duhovniškimi plačami. Tovariš minister mu je odgovoril, naj se obrne glede tega na svoje poslance, ki naj spravijo stvar v tir, potem bodo pa že tudi poslanci SKS. z vsemi silami podprli njih predlog. Grda ne-hvaležnost klerikalnih poslancev je, če se niso znali pobrigati za gmotno stanje duhovščine, ki edina jim je pripomogla do mandatov. (Pripominjamo, da si znajo nekateri župniki zelo dobro pomagati, tako n. pr. g. župnik Zadravec, ki redi govejo živino in konje ter pusti, da se pasejo po tujih njivah. Op. ured.)

G. župnik je nato kot veren čitatec klerikalnih listov govoril o potrebi avtonomije. Toda skoraj je utihnil, ko ga je vprašal tovariš minister, zakaj ne govori o cerkveni avtonomiji, ki je Slovenci ne morejo doseči. Bučen smeh je zavladal in ljudstvo se je iskreno smejalo blamaži g. župnika. Ta smeh pa se je še stopnjeval, ko je tovariš minister g. župniku dobrohotno svetoval, naj govori tako, da se bodo smejali zborovalci njemu — ministru, ne pa njemu — župniku.

Ves pobit je odšel nato g. župnik ter izjavil, da noče več poslušati. Dovolj popra je dobil. Značilno za župnikovo blamažo je to, da mu ni nihče sledil, temveč so vsi ostali na shodu.

Tovariš minister Puclj je pojasnil nato obširno vse klevete nasprotnikov kakor tudi razne „afere“, ki so si jih nasprotniki izmislili. Njegova izvajanja so bila tako preprečevalna, da so molčali nanje vsi klerikalci ko grob.

Med zborovalci se je opazilo tudi nekega kaplana Kranjca, ki se je držal previdno v ozadju, odkoder je hujskal ljudi. Naši pristaši so ga pozvali, naj javno in glasno pove, kar mu teži srce. Toda g. kaplan se tega ni upal storiti, ker si je pač po stari klerikalni metodi mislil, da je biti bolje zadaj, po kostanj v žerjavico pa naj seza le „neumni“ narod. Prav tako kakor med svetovno vojno!

Da pa ne boste g. kaplan Kranjc previsoko nosili glave, Vas. pozivljemo, da nam poveste, kako ste prišli do posestva v Halozah in čemu ste trpinčili živino tako, da Vas je morala celo gosposka kaznovati.

Po govoru tovariša ministra Puclja sta govorila še tovariša poslancu Dobnik in Mrmoljo o dnevnih vprašanjih ter žela za svoja lepa govora splošno odobravanje.

Istega dne popoldne je bil shod v Št. Vidu, kjer so sprejeli naše poslance župani šentvidske župnije. Kljub temu, da so sušili ljudje mrvo, se je vendar zbralo na shodu precejšnje število kmetov, ki so glasno pritrjevali izvajanjem govornikov.

Oba shoda sta bila po vsem svojem poteku dve lepi zmagi SKS. in dve sijajni manifestaciji za kmetško misel. Prav iskreno želimo, da bi doživeli še več sličnih shodov, ker samo na ta način pride ljudstvo do spoznanja, ki je predpogoj zmage kmetške misli in temelj gospodarske kmetovalčeve sreče. Zategadelj tovariši, na shode, med ljudstvo!

Katastrofalna toča v ptuj-skem okraju.

Ptujski okraj obišče gotovo vsako leto toča. Tako hudega obiska pa, kakor smo ga imeli dne 26. junija okoli petih popoldne, ne pomni skoraj nihče.

Temni oblaki so se vlačili po nebu, nato pa se je usula toča kakor iz škafe ter uničila domalega vse pridelke. Prizadete so občine: Račje, Št. Janž na Ap., Vurbeg, Jiršovci, Janešovci, Vintarovci, Sv. Urban, Desinci, Dolič, Št. Lovrenc v Slo-

venskih gorica, Hlaponci, Zirovinci, Brebrovnik, Sv. Miklavž in Kog.

Skupna škoda znaša najmanj sto milijonov kron.

Tovariš poslanec Dobnik je posredoval nemudoma na ptujskem okrajnem glavarstvu glede takojšnje cenitve škode in ugotovitve, kje je pomoč najnujnejša.

Obenem je posredoval pri pokrajinski upravi v Ljubljani, in sicer pri vseh merodajnih krogih, da se uvede takoj pomožna akcija za težko prizadeto prebivalstvo. Dosegel je, da bo razdelila vlada takoj vsaj 4 do 6 vagonov koruze med najrevnejše ljudi brezplačno, med druge pa po znižani ceni.

Dalje se je brzojavno naprosilo beograjsko vlado za pomoč in upati je na uspeh.

Nakupila se bo dalje semenska ajda, da se bodo lahko z njo posejale njive in dobilo na ta način nadomestilo za potolčeno žito. Ajda se bo razdelila med kmetovalce po zelo zmerni ceni.

Vladi se je dalje predlagalo, naj kupi takoj galice ter jo razdeli med vinogradnike po zmerni ceni. Nekaj galice je že na razpolago.

Tovariš poslanec Dobnik je predlagal dalje na finančni delegaciji, naj se vsem prizadetim odpiše davek, obenem pa se jim tudi naznani, koliko davka je bilo odpisanega. Nikakor pa ne zadostuje, da bi se odpisal le zemljiški davek, temveč predvsem je treba odpisati dohodninski davek, zakaj po toči prizadeti kmetovalci so letos sploh brez dohodkov.

Pokrajinski upravi je bilo končno predlagano, naj pomaga država občinam pri občinskih dokladah, kajti prizadete občine ne bodo v stanju, da bi mogle same kriti vse svoje izdatke.

Na vseh koncih in krajih so torej posredovali naši poslanci, da se pomaga težko prizadetim kmetovalcem. Nobenega dvoma ni, da bo njih odločni nastop rodil zaželjene uspehe. Nobenega dvoma pa tudi ni, da bo „Obrekljivi Gospodar“ kričal, da so podporo dosegli klerikalni poslanci, čeprav do tega trenutka nihče izmed njih ni niti z mezinem ganil, da bi pomagal po toči oškodovanemu prebivalstvu. Pa kaj tudi briga blaginja ljudstva te ljudske sleparje, ki jim je samo to mar, da cvete njih trgovina s „katoliškimi“ tiskom in da so njih korita polna.

Zapomnite si to, kmetovalci, tudi za čas volitev ter ne pozabite, kdo vam je stal ob strani v nesreči in kdo je hotel slepariti z uspehi drugih!

Pokrajinske vesti.

(Tovariš poslanec Majcen) je posredoval pri pokrajinski upravi v korist posestnikov občin Tržišča, Mokronoga in Št. Janža, katerim je dne 22. junija pobila toča vse pridelke.

(Somisljenikom SKS. v občinah Topolčici, Ravnan, Škalah in okolici Šoštanjca) katerim je toča potolkla skoraj vse pridelke in jim odplavila celo rodovitno zemljo ter so se obrnili na tovariša Dobnika in Drogenika za pomoč, izporočamo, da sta tovariša poslancu posredovala na merodajnih mestih, kjer jima je bila obljubljena pomoč. Takoj po ugotovitvi napravljene škode bo nakazana po možnosti primerna pomoč.

(Agrarna direkcija, kje si?) Na veleposestev grofa Herbersteina v Ptujju so nastavljeni razen dveh uradnikov sami Nemci. Uradni jezik je nemški. Ukazi in dopisi, ki jih pošilja centrala iz Češke v slovensčini, se izporočajo uslužbenecem v nemščini. Sploh so začeli nemški veleposestniki samozavestneje nastopati. Pa ne da bi dobili v Beogradu ali v Ljubljani kakšne obljube? Proč z vsakim obzirom proti stoletnim tlačiteljem slovenskega kmeta! Zalostno dovolj, da objavljajo slovenski listi agrarni reformi protivne dopise nemških veleposestnikov!

(Občinski agrarni odbori, pozor!) Ker se širi govorica, da ostanejo gozdi v posesti veleposestnikov, bodo poizkušali le-ti rešiti kolikor le mogoče veliko zemlje s tem, da bodo zaprosili za pogodovanje zemlje, ki je sedaj pod udarom agrarne reforme. Občinski agrarni odbori, pazite zategadelj, da ne izgubi slovenski kmet niti pedo zemlje na korist nemškim veleposestnikom, ki begajo naše slovenske „stake zvane“ kmete veleposestnike v Savinjskih planinah in na Pohorju, ki imajo sicer nad 75 ha obdelovalne zemlje, med tem pa izvečine skalnate planine, tako da se njih zemlja ne razdeli!

(Begunsko vprašanje) so iztaknili naši klerikalci, da bi slepomišili z njim med begunci in lovili njih glasove. Pri tem pa napadajo tovariša Mrmoljo, češ, da je on kot begunec zatajil begunce. Da ne bo šlo slepomišljenje z begunskim vprašanjem v klasje, moramo povedati o tej stvari svoje mnenje. Mi smo odločno za begunce in podpirali bomo vsakogar, ki ga prežene italijansko ali nemško nasilje z njegove rodne grude. Toda vsaka reč ima svoje konce in tudi begunstvo ga mora imeti. Tistim, ki so že štiri leta med nami in ki so imeli že stokrat priliko, si preskrbeti svoj vsakdanji kruh, ne moremo priznati kake posebne klobase, kakor da bi jih morali podpirati samo zato, ker so doma v Primorju. Če bi podpirali take posilbegunce, bi razmetavali samo ljudski denar. Vsa čast tovarišu Mrmolji, če je nastopil proti temu, in dvakrat čast mu, če je kot begunec branil ljudsko korist. Značilno za klerikalce pa je, da napadajo tovariša Mrmoljo, ker se je uprl razmetavanju ljudskega denarja.

(Peskovske Jugoslavije je konec.) Tiskarno in hišo je kupila Jadranska banka v Ljubljani, list „Jugoslavija“ pa novinarski konzorcij, ki izdaja že v Zagrebu „Slobodno Tribuno“, v Sarajevu pa „Narod“. „Slobodna Tribuna“ je sicer strogo opozicionalen list, toda vseskozi stvaren in dostojen ter se zavzema odločno za narodno edinstvo. „Slobodna Tribuna“ je častna izjava med opozicionalnimi listi, kajti kljub svoji odlični opozicionalnosti je državotvoren list. „Slobodna Tribuna“ pišejo najboljši Hrvatje. Mislimo, da ne pretiravamo, če rečemo, da bo izšla prav iz te skupine rešitev hrvaškega vprašanja. „Slobodna Tribuna“ piše zelo simpatično o knetskem gibanju ter odkriti propagira misel, da gre vlada kmetškemu ljudstvu. Zaradi tega ji prav radi odpustimo marsikatero krivico, ki jih je prizadela nam spričo neinformiranosti in predsodkov, ki jej sicer niso v čast. Brez dvoma je, da bo „Jugoslavija“ znatno pridobila, če se bodo gospodje pri „Slobodni Tribuni“ petrudili kontrolirati njeno pisavo, zakaj moralna dediščina „Jugoslavije“ je vse prej ko razveseljiva. Končno je treba še ugotoviti, da je ljubljansko „Jutro“ na skrajno neokusen način pokazalo svojo jezo, ker je prišla „Jugoslavija“ v boljše roke.

(Kako skrbe naši carinarniki za ugled naše uprave.) Dne 24. junija je dospel tovorni vlak št. 854 iz Maribora v Št. Ilj ob dveh ponoči. Blago, zacinjeno že v Mariboru, se je moralo v Št. Ilju še enkrat pregledati, če so namreč plombe v redu. Službujočega carinika, ki je bil popolnoma pijan, so le s težavo zbudili. Vlaka ni pustil naprej, temveč vlak je moral nazaj v Pesnico, kjer je čakal do enajstih in 15 minut na rešitev. Tudi vlakovnega osebja ni pustil carinik čez mejo, dasi je predpisano, da morajo železniški uslužbeni v sličnih primerih prestopiti mejo, da opravljajo nadalje svojo službo. Vprašamo, ali spadajo taki carinški uradniki v državno službo, kjer so splošno v sramoto ne le državi, temveč vsem državnim uradnikom. Sicer se je pa zadevo menda že izporočilo na pristojno mesto v Beograd. Zasištati bi bilo treba glede tega tudi železniško osebje na postajah v Pesnici in Št. Ilju.

(Draveljski shod.) V nedeljo so sklicali klerikalci v Dravljah pri Ljubljani velik shod, na katerem naj bi govoril tudi dr. Korošec. Na shod je prišlo tudi veliko pristašev SKS, kar je dr. Korošec najbrže slutil in izostal. Namesto njega je moral po kostanj v žerjavico urednik Kremžar, ki je govoril o zunanji politiki, in sicer o centralizmu. Lepa zunanja politika to! Govoril je tudi poslanec Brodar, ki pa je bil v svojih izjavah dostojen. Polom klerikalcev je bil popoln, čeprav so prignali na shod device in Orle. Našim pristašem se niso upali dati besede in tudi poguma niso imeli, da bi dali resolucijo na glasovanje. Predčasno so zaključili shod, boječ se resnice. Zora puca, bit će dana!

(Najbolj delaven poslanec) je na vsak način dr. Korošec. Vodja „Jugoslovenskega kluba“ je, toda v parlamentu se ga dobi le ob prvem. Učitelj bogoslovja na mariborskem semenišču je, toda v semenišču ga ni nikdar. In čeprav je bil napovedan njegov prihod na shod v Dravljah pri Ljubljani, ga tudi tja ni bilo. Kaj pravzaprav dela g. Korošec? V parlamentu ga ni, v semenišču ga ni, na shode ga ni. Lepo je biti „vodja“ naroda!

(Katoliški tisk.) In vseh shodih agitirajo klerikalci za svoj „katoliški“ tisk. V dokaz, kako malo „katoliški“ in kako silno lažniv je ta tisk, majhen primer! V Dravljah je bilo dobro šteto 800 ljudi, „Novi čas“ pa piše, da 3000. Naših pristašev je bilo na shodu preko polovice, „Novi čas“ in „Slovenec“ pravita, da 200. Našim pristašom je poslanec Brodar svečano obljubil, da dole besedo, vsled česar so pustili govoriti klerikalce, klerikalni listi pa lažejo, da se naši pristaši niso upali govoriti. Klerikalci so bili že vsled medklicov tako poparjeni, da so shod zaključili, ne da bi dali na glasovanje

bo užival v kaznilnici velik ugled. Življenje v kaznilnici je veselejše ko v svobodi. Pa naj reče kdo, če ni to narobe svet!

(Boj med svobodnimi in štrajkujočimi delavci.) V mestecu Marionu v Ameriki je izbruhnil v rudniku štrajk, katerega so se udeležili vsi delavci razen 150 delavcev, ki niso pripadali nobeni organizaciji. Stavkujoči delavci, ki so bili zaradi tega silno razburjeni, so hoteli pregnati s silo delavoljne delavce iz rudnika. V njih varstvo je prispela policija, katero so stavkujoči delavci napadli ter jo z revolverjskimi strelji pregnali. Nato so odšli v mesto, vložili v vse trgovine, jih opleniili ter si prilastili vse dosegljivo orožje. Potem so odšli pred rudnik, kjer se je razvil med obema skupinama ljut boj. Delavoljni delavci, ki so v tem boju podlegli, so se morali po velikih izgubah udati. Stavkujoči delavci so zažgali nato rudnik ter razbili vse stroje.

ročite!» — «Ne, tako blazen pa le še nisem.»

(Res je.) Gospodinja služkinji: «Ali ne boste očistili ribe, preden jo denete v vodo?» Dekla: «Čemu neki, saj je bila vendar vse življenje v vodi!»

(Dobrosrčnost.) Sodnik: «Ali ste ga morali res takoj udariti? Nekaj krepkih besed bi tudi zadostovalo.» Obtoženec: «Ne, razžaliti pa ga nisem maral!»

(Advokatska.) Odvetnik obtoženca: «Ce hočete biti oproščeni, mi morate vse odkritosrčno povedati. Potem bom že jaz lagal za Vas, če bo treba.»

(V gostilni.) Gostilničar: «Zelite morda, da Vam dam pripraviti goveji jezik?» — Gost: «Ne! Saj veste, če ne jem ničesar, kar pride iz živalskih ust.» — Gostilničar: «Kako pa naj Vam tedaj pripravim — jajce?»

iz Hrvatske in Slovenije z Zagrebom vred samo 350 razstavljalcev, je že samo to velikanski uspeh. Pričakuje se še nad 100 prijav, vsled česar bo letošnja razstava zelo obširna. Razstava bo v vseh prostorih Götzove dvorane in na Götzovem dvorišču. Na velikem vrtu «Dijaškega doma» in dekliške meščanske šole pa se bodo postavili različni paviljoni.

Načrti za paviljone so že izgotovljeni. Prostor se zagradi z novim plotom v Prešernovi in Razlagovi ulici. V Prešernovi ulici bo nasproti izhoda iz Götzovega dvorišča velik vhod v drugi del razstave, tako da bodo obiskovalci iz enega dela razstave prihajali neposredno v drugi del. Na plotu bodo velike reklamne plošče, ki se bodo dale posameznikom v najem.

Paviljoni se bodo začeli postavljati takoj po zaključku šol.

Na vrtu «Dijaškega doma» bodo razstavljeni izdelki in pridelki vrtnarskega društva v umetniško zagrajenem parku. Ta oddelek bo pokazal dovršenost našega vrtnarstva in bo nekaka senzacija nele za mesto Maribor in Slovenijo, temveč za vso državo.

Lepak za razstavo je že izdelan in se bo prihodnje dni natisnil. Lepakovo besedilo bo slovensko, srbskohrvatsko (tudi v cirilici), češko in nemško.

Izumi na razstavi. Do sedaj je prijavljenih že več novih izumov, ki bodo takrat prvič razstavljeni.

Zunanji oddelek. V tako zvanem zunanjem oddelku bodo razstavljeni predmeti, ki se v mariborski oblasti še ne izdelujejo. Posebno za ta oddelek vlada povsod veliko zanimanje. Doslej je došlo že več prijav, mnogo vprašanj pa se bo v kratkem rešilo.

Obrtniški zbor. Ob priliki pokrajinske obrtne razstave bo v Mariboru drugi obrtniški zbor. Ze sedaj se prijavljajo z vseh strani naše države številna obrtniška društva, ki se udeležijo zbora korporativno. Zbor bo za vse obrtništvo izredne važnosti, ker se bo razpravljalo na njem o vseh perečih vprašanjih obrtništva. Pozivljemo vsa obrtniška društva in vse zadrage, da se že sedaj pripravljajo na ta velepomembni shod.

Kmetijska soba se bo imenoval oddelek, v katerem bodo razstavljeni narodni predmeti. Ta soba bo predstavljala pristno slovensko narodno kmetijsko sobo, v kateri bo razstavljen narodno pohoštvo, narodne vezenine, slovenske zibike itd. Narodne žene zbirajo od hiše do hiše te predmete, da bo oddelek čim popolnejši. Prosimo vse osebe, ki imajo take predmete, na jih dajo za čas razstave na razpolago.

Oddelek konsumentov bo jako važen in zanimiv del razstave. V oddelku bodo razstavljeni vsi oni predmeti, ki jih nujno potrebujemo, a se pri nas ne izdelujejo, dasi so dani za to vsi pogoji. Da se tako občin-

stvo kakor oni obrtniki, ki bi lahko izdelovali take predmete pri nas, z njimi seznanijo, se naprošajo vsi, ki imajo kak predmet, o katerem mislijo, da se pri nas ne izdeluje, da ga pošljejo razstavnemu odboru. Mogoče pripomorejo lahko v tem oziru uvozniki, katerim je tako blago najbolj znano, kajti le na ta način se bomo osamosvojili od inozemstva.

Prijavni rok je podaljšan do predklica. Zaradi tega naj nihče ne zamudi te prilike in se naj, če tega že ni storil, nemudoma prijavi. Razstavnemu odboru želi, da bi se udeležil razstave vsak obrtnik ter pokazal, kaj zmore in kaj zna. Zato vsi na razstavo!

Gmotna sredstva, s katerimi razpolaga razstavnemu odboru, so zelo pičila. Razen podpore, ki jo je naklonil gospod pokrajinski namestnik Ivan Hribar v znesku 50.000 K, in «miloščine» mestne občine mariborske v znesku 4000 K, nima odbor nikakih sredstev. Izdatki za predpriprave pa naraščajo dan za dnem. Prosimo zategadelj razstavljalce, naj pošljejo obenem s prijavi tudi prijavnino, s katero krije odbor tekoče izdatke. Zeleti pa bi bilo, da podpro vsi oni, ki imajo razumevanje za to važno in potrebno razstavo, odbor tudi gmotno.

Ker bo za naše obrtnike mariborska razstava častno izpričevalo, zato skrbite vsi obrtniki za njen popoln uspeh! Razstavite svoje izdelke in udeležite se razstave!

Obrtnik.

Pokrajinska obrtna razstava v Mariboru.

Zanimanje za razstavo je zelo živahno. Doslej se je prijaviilo 216 razstavljalcev iz mariborske oblasti. V tem številu še niso všteti razstavljalci iz vseh mariborske pokrajine, ki jih je odbor pripustil k udeležbi in ki se udeležijo razstave s takimi predmeti, ki se pri nas še ne izdelujejo, tako da bodo zastopane na razstavi vse stroke. Ce vpoštevamo, da se je za zagrebški velesjem prijavilo

Za kratek čas.

(Stekel je.) Staro in hudobno ženo je ugriznil pes. Ves preplašen je vprašal nekdo, če je bil pes stekel. Dobil pa je prijazen odgovor: «Prej pes ni bil stekel, toda bojim se, da je sedaj stekel.»

(Tudi dota.) Berač, ki je omožil svojo hčer, je zatrjeval zetu, da mu bo dal lepo doto. «Kaj pa boste dali za doto?», je vprašal berača zet. Zmagonosno je odvrnil berač: «Vso Stajersko in Koroško, ker tam še nisem beračil.»

(Né preveč.) «Gospodična! Blazno sem zaljubljen v Vas.» — «Pa me po-

LEPOTA

kože, obraza, vratu, rok, kakor tudi lepa rast las se more doseči samo z razumno nego lepote. Tisočera priznanja so dospela iz vseh dežel sveta za lekarnarja Fellerja:

„Elsa“ **lilijino mlečno milo**, najljubše blago, najčistije „milo lepote“; 4 kosi z zamotom in poštnino 120 K.

„Elsa“ **obrazna pomada** odstrani vsako nečistost kože, sončne pege, zajedavce, aubore itd. ter naredi kožo mehko, rožnato in čisto; 2 porcelanasta lončka z zamotom in poštnino 80 K.

„Elsa“ **Tanochina pomada za rast las** krepi kožo glave, preprečuje izpadanje, lomljenje in cepanje las, zprejčuje prhut, prerano osivelost itd.; 2 porcelanasta lončka z zamotom in poštnino 80 K.

Prodajalci dobe, če naroče najmanj 12 kosov enega predmeta, popust v naravi.

Načrti: Lilijino mleko 4 K; bikomaz 10 K; najljubše mila 40 K; najčistije mila 40 K; zobni prašek 40 K; puder za gospo v vrečah 8 K; zobni prašek v skatli 12 K; v vrečah 8 K; Sachet-dšava 12 K; Scaupou 48 K; rumenilo 12 K; 2 listkov 48 K; najčistije parum po 48 in 60 K; črna voda za las 40 K. Za te razne predmete se zamot in poštnina posebe računata.

EVGEN V. FELLER, lekarnar, STUBICA donja, Elsatrg št. 344 (Hrvaško)

Okrogel les

(hlode) smrekov, hrastov, bukov kupuje v vsaki množini

parna žaga V. Scagnetti v Ljubljani.
V ponudbah je navesti cene.

Hrastove hlode

od 2-60 dalje in **stoječe hraste**

kupuje v vsaki množini lesna družba „Ilirija“ v Ljubljani, Kralja Petra trg 8.

Naprodaj je kosilni stroj

sistema „Dering“. Stroj se proda s pravo za žetev žita ali brez nje. Vse je skoraj novo.

Več se zve v Žapužah št. 9.

Naprodaj je kosilni stroj

srednje velikosti (amerikanski sistem). Več pove lastnik Fr. Bozovičar, kovar v Podpultrci pri Škofji Loki.

Trgovina sena, slame, drv, krompirja, sadja in vseh drugih deželnih pridelkov

ANDREJ OSET, Maribor, Aleksandrova cesta št. 57; telefon št. 88.

Primešaj „MASTIN“ krmil!

Enkrat na teden eno pest.

Ako Mastina v lekarnah, trgovinah in konsumih ne dobite, ga naročite po pošti. 5 zavojev Mastina stane 28 dinarjev in se jih pošlje poštino prosto na dom.

Mazilo zoper garje (naftol-mazilo) uniči pri ljudeh garje, lišaj, srbečico, kožne bolezni in izpuščaj; pri živini uniči garje. Lonček tega mazila velja po pošti 20 kron.

Lekarna Trnkoci v Ljubljani (Slovenija) zraven rotovža.

„Ekonom“

osrednja gospodarska zadruga v Ljubljani, Kolodvorska ulica št. 7

ima vedno v zalogi:

debelo morsko sol, lepo suho koruzo, kristalni sladkor, milo za pranje, pšenične otrobe, pšenično moko št. 0, pšenično moko za kuho, pšenično moko za kruh, semenski oves, koruzno moko in zdrob.

Bakrene kotle

po 40 in 60 litrov vsebine, solidno izdelane, ima v zalogi

Metalokemika, d. d., Zagreb,

Strossmayerova ulica št. 6. Zahtevajte ponudbo!

Pozor, mlinarji!

Prodajo se deli umetnega mlina.

Ogleda se jih lahko pri Josipu Javorniku v Dvoru na Dolenjskem.

Hlode, gozde, trame, deske in drva

ponudite lesni družbi „ILIRIJA“ v Ljubljani, Kralja Petra trg št. 8 (pred sodnijo). Plačujejo se najvišje dnevne cene.

„Gazela“-milo

je najboljši domači izdelek. Dobi se v vsaki trgovini.

Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani

Miklošičeva cesta št. 16

se priporoča za naročila vizitk, trgovskih pisem in kuvert ter vseh vrst tiskovin.

„KORANIT“

škriļjevec. Zastopstvo in zaloga: **Maks Ussar, Maribor, Gregorčičeva ulica št. 17.**

Staubno podjetje in tehniška pisarna

inž. Alojz Hrovat in inž. Albin Černe

oblastveno autorizirana civilna inženjerja

v LJUBLJANI, Krekov trg št. 10/I.

- Projektirata in izvršujeta vsa dela, spadajoča v gradbeno inženjersko stroko:
1. Vodne zgradbe: izrabo vodnih sil, elektrarne, žage, mlina, vodopade, kanalizacije, obrežna zidovja itd.
 2. Mostove.
 3. Železnice in ceste: industrijske, poljske, žumske in žične železnice kakor tudi osakovrstne transportne naprave.
 4. Železobetonske zgradbe: tovarniška poslopja, skladišča, hleve, stropne konstrukcije itd.
 5. Tehnična mnenja in ocene.
 6. Zastopstvo strank v tehničnih zadevah.

Prvovrstne kose

(molnovke) iz tvornice „Zeilinger“ prodaja „Ekonom“

osrednja gospodarska zadruga v Ljubljani, po nastopno navedenih cenah:

- kose, dolge 65 cm . . po 62 K
- kose, dolge 70 cm . . po 63 K
- kose, dolge 75 cm . . po 66 K
- kose, dolge 80 cm . . po 68 K

Cena kosi franko skladišče Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 7.

Kupujem po najvišjih dnevni cenah lipovo cvetje, suhe gobe

in raznovrstna druga zdravilna zelišča, korenine itd.

H. Rohrman, Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 27.

Varstvo in zdravilo proti svinjski rdečici, vrančnemu prisadu, svinjski kugi, perutninski koleri in ostalim boleznim domačih živali

so **cepiva**, ki jih proizvaja **Jugoslovenski serum zavod, d. d.**

Naslov za brzojavke: Serum, Zagreb. Telefon št. 14-45. **Blenička cesta št. 21.**

Murin, najučinkovitejši strup za miši imata v zalogi v Ljubljani: **lekarna Sušnik, drogerija Adrija.**

Kapital: K 20.000.000 **SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA** **Rezerve okrog K 6.000.000**

INTERESNA SKUPNOST S HRVATSKO ESKOMPTNO BANKO IN SRBSKO BANKO V ZAGREBU **LJUBLJANA, ŠELENBURGOVA ULICA ŠT. 1** IZVRŠUJE VSE BANCNE TRANSAKCIJE NAJKULANTNEJE

DENARNE VLOGE — NAKUP IN PRODAJA EFEKTOV, DEVIZ, VALUT — ESKOMPT MENIC, TERJATEV, FAKTUR — AKREDITIVI — BORZA